

тичного законодавства та підвищення його протекційності з метою забезпечення стабільної роботи вітчизняної енергосистеми в умовах бойових дій та перебудови енергетичної системи держави згідно з принципами і засадами організації ринків енергії країн ЄС. Безперечно, нині *цінність альтернативних джерел енергії трансформувалась з більш екологічної на економічну та безпекову*. Вбачається, наразі саме сектор альтернативної енергетики *готується стати однією з основ післявоєнної відбудови України та гарантування енергетичної незалежності держави*.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Завгородня С. П. Трансформування системи державної допомоги у сфері енергетики в Україні: існуючі механізми та пріоритети їх удосконалення. *Наукові записки Інституту законодавства Верховної Ради України*. 2020. № 2. С. 87-98.
2. Directive (EU) 2018/2001 of the European Parliament and of the Council of 11 December 2018 on the promotion of the use of energy from renewable sources (recast). *Official Journal of the European Union*. 2018. L 328. P. 82-209. URL: https://eurlex.europa.eu/legalcontent/EN/TXT/?uri=uriserv:OJ.L_.2018.328.01.0082.01.ENG
3. Платонова Є. О. Правове регулювання використання альтернативних джерел енергії в Європейському Союзі. *Держава і право в умовах глобалізації: реалії та перспективи*: матеріали міжнародної науково-практичної конференції, м. Дніпро, 5–6 лютого 2021 р. Дніпро: Правовий світ, 2021. С.18-23.

Заверюха Марина Михайлівна,

к.ю.н., доцент кафедри аграрного, земельного та екологічного права
Національного університету «Одеська юридична академія»

ЕКОНОМІЧНА ФУНКЦІЯ ЛІСІВ В УМОВАХ ВОЄННОГО ЧАСУ

Ліс – унікальне природне явище, яке являє собою сукупність дерев, чагарників, іншої лісової рослинності, ґрунтового покриву, що взаємопов'язані та впливають одне на одного, на навколишнє природне середовище. Серед природних багатств нашої держави лісам належить особливе місце, адже вони мають значне господарське значення. Економічне значення лісу полягає в тому, що ліс є джерелом деревини та інших не менш важливих лісових ресурсів.

Україна посідає 9 місце за площею лісів у Європі, проте зважаючи на війну, лісова галузь України зазнала значних втрат. Так, бойові дії різної інтенсивності велися на 3 млн га лісу, зараз – на 600 тис. га. [1]. За даними Державного агентства лісових ресурсів України лісова галузь вже налічує збитки у 18, 7 млрд грн за пів року війни. Ми розуміємо, що ці збитки є приблизними, адже ліс, окрім економічної функції, виконує важливі і екологічні функції, і екологічну шкоду, завдану лісові, як екосистемі, підрахувати досить складно.

Війна у державі вносить суттєві корективи до роботи лісової галузі. Практично з перших днів війни виникли величезні потреби у деревині для оборонного сектору – облаштування фортифікаційних споруд, оборонних укріплень, дров для опалення та приготування їжі [2, С. 165], що зумовлює актуальність розгляду обраної теми. Наразі стоїть гостро проблема забезпечення населення деревиною. Деревина і всі інші продукти деревинної рослинності мають широке і різноманітне застосування та з кожним роком все більше значення в житті суспільства, але за часів воєнного стану деревина використовується, в першу чергу, і для обігріву. Відповідно до ст. 67 Лісового кодексу України заготівля деревини є одним із видів спеціального використання лісових ресурсів [3].

Заготівля деревини є основним видом лісокористування у частині задоволення потреб суспільства у лісових ресурсах. Порядок заготівлі деревини регулюється статтями 70-71 Лісового кодексу України, Правилами рубок головного користування в лісах України, затвердженими наказом Державного комітету лісового господарства України від 23 грудня 2009 р. № 364 [4], Правилами рубок головного користування в гірських лісах Карпат, затвердженими постановою Кабінету Міністрів України від 22 жовтня 2008 р. № 929 [5], Порядком спеціального використання лісових ресурсів та Порядком видачі спеціальних дозволів на використання лісових ресурсів, затвердженими постановою Кабінету Міністрів України від 23 травня 2007 р. № 761 [6].

Так, в жовтні місяці Державне агентство лісових ресурсів України анонсувало запуск інтернет-магазину «ДроваЄ», за посиланням <https://drovae.gov.ua/> [7]. Це майданчик де кожен може ознайомитись з асортиментом, який пропонують лісгоспи, цінами на продукцію, знайти найближче до себе підприємство, а також придбати дрова онлайн. На самому сайті детально вказано, яким чином можна здійснити покупку, як зареєструватися, як обрати постачальника, тип дров та які

дрова є кращими для тих чи інших цілей. Окрім того, система запропонує найближчих до Вас постачальників дров. За 1 рік кожен громадянин має можливість замовити 15 м³ дров. Після отримання замовлення постачальник зв'язується з Вами для уточнення деталей. Потім Вам стає доступна функція онлайн оплати замовлення в особистому кабінеті. Якщо Вам потрібна доставка дров – представник лісгоспу узгоджує з Вами її вартість з урахуванням логістики.

Даний інтернет-майданчик є досить зручним і простим у використанні, адже кожен за допомогою свого смартфона може зробити замовлення за реальною вартістю, з доставкою у необхідне місце та з можливістю онлайн оплати. В воєнних реаліях це є необхідним і вкрай актуальним. Діджиталізація в лісовій галузі знаходиться лише на початковому етапі, але вже є позитивний вплив від таких інновацій.

Отже, враховуючи вищевикладене слід відмітити, що в умовах воєнного часу гостро стоять питання необхідності використання деревини для оборонних цілей держави, промисловості та потреб суспільства. Лісова галузь, не зважаючи на виклики сьогодення залишається стабільною і продовжує виконувати функції, які на неї покладені, зокрема і економічні, що являється гарним показником успішної діяльності.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Європа ініціювала підтримку лісового фонду України під час війни : веб-сайт. URL: <https://forest.gov.ua/news/yeuropa-initsiiuvala-pidtrymku-lisovoho-fondu-ukrainy-pid-chas-viiny>.
2. Заверюха М. М. Правова охорона лісів в умовах воєнного часу. *Дніпровський науковий часопис публічного управління, психології, права*. 2022. № 3. С. 164–167.
3. Лісовий кодекс України від 21 січня 1994 р. в редакції від 8 лютого 2006 р. № 3852-ХІІ. *Відомості Верховної Ради України*. 2006. № 21. Ст. 170.
4. Про затвердження Правил рубок головного користування : наказ Державного комітету лісового господарства України від 23 грудня 2009 р. № 364. *Офіційний вісник України*. 2010. № 6. Ст. 276.
5. Про затвердження Правил рубок головного користування в гірських лісах Карпат : постанова Кабінету Міністрів України від 22 жовтня 2008 р. № 929. *Офіційний вісник України*. 2008. № 81. Ст. 2735.
6. Про врегулювання питань щодо спеціального використання лісових ресурсів : постанова Кабінету Міністрів України від 23 травня 2007 р. № 761. *Офіційний вісник України*. 2007. № 39. Ст. 1550.
7. ДроваЄ: магазин дров для населення : веб-сайт. URL : <https://drovae.gov.ua/>

Караханян Карина Мартинівна,
к.ю.н., доцент кафедри аграрного, земельного та екологічного права
Національного університету «Одеська юридична академія»

МІЖНАРОДНО-ПРАВОВІ АСПЕКТИ ВИКОРИСТАННЯ ВОДНЕВОЇ ЕНЕРГЕТИКИ ТА МІСЦЕ УКРАЇНИ В ЦЬОМУ ПРОЦЕСІ

Зміна клімату, глобальне потепління, руйнування озонового шару, екологічна криза..... Все це далеко не повний перелік викликів, які постали перед людством і мають бути вирішені якомога швидше аби запобігти катастрофі планетарного масштабу. Кліматична безпека представляє собою доволі складну категорію, що залежить від багатьох чинників, зокрема, від досягнення кліматичної нейтральності у всьому світі. Про свої наміри в зазначеному напрямку заявили більшість провідних країн, а найбільш успішними в перетворенні гасла на реальність виявились такі лідери як США, країни ЄС, Китай, Японія, Південна Корея. Економічна діяльність зазначених країн вже сьогодні характеризується запровадженням нових методів та технологій, переоснащенням та модернізацією виробництва, зменшенням негативних викидів в атмосферу з метою недопущення її забруднення та настання невідворотних наслідків. Цьому в значній мірі сприяє перехід та всебічне використання альтернативних видів палива в різних галузях суспільного життя.

З урахуванням наведеного, актуальність теми дослідження не викликає сумніву, адже воднева енергетика виступає хоча і доволі новим явищем на світовому енергетичному ринку, проте її переваги вже сьогодні є очевидними. Водень може бути вироблений зі звичайної води методом електролізу, електроенергія для якого також береться з альтернативних джерел: вітру, сонця, біомаси. Вказане робить водень цілком екологічно нейтральним енергоносієм, за допомогою якого можна досягнути заявленої мети.

Крім цього, фахівці Інституту відновлюваної енергетики НАНУ зазначають, що водень має ще одну вагому перевагу перед іншими відновлюваними джерелами, зокрема, його можна використовувати як засіб накопичення зайвої електроенергії, виробленої з відновлюваних носіїв, коли її наявність перевищує попит. Так, наприклад, за допомогою водню здійснюють акумулювання та зберігання енергії, яка через певні обставини не споживається в повному обсязі. Натомість